

менш важливо, надає кожному студенту можливість систематично отримувати поточні бали.

За умови високого рівня засвоєння студентами базових питань фінансової теорії, усвідомлення економічної природи та сутності фінансів, їх об'єктивної необхідності, зв'язку з іншими економічними категоріями і ролі в економічній системі держави, що досягається, зокрема, шляхом фронтального контролю, можна отримати належний ефект від використання активних методів навчання, які запроваджені та систематично вдосконалюються у системі поточного контролю знань студентів з дисципліни «Фінанси» (як для фінансових, так і нефінансових спеціальностей), та дозволяють поєднати питання фінансової теорії з вирішенням актуальних проблем фінансової практики.

*Степура М. М., Завистовська Г. І.,
асистенти кафедри фінансів*

ОЦІНКА ЯКОСТІ ЗНАНЬ СТУДЕНТА В СУЧАСНИХ УМОВАХ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Забезпечення якості освіти є однією з головних умов довіри, мобільності, мотивації студентів, сумісності та привабливості вищої освіти.

В Європі історично сформувались «англійська» модель якості освіти, яка базується на внутрішній самооцінці академічної спільноти, і «французька» модель, що ґрунтується на зовнішній оцінці ВНЗ з погляду його відповідальності перед суспільством. Оцінка знань студента також різниться. Так, наприклад, у США оцінка студента складається з кількох складових і покликана змусити студента активно працювати протягом усього семестру. Зокрема, загальна оцінка за курсом Operating Systems Concepts складалася з оцінки за домашні завдання (40 %), проміжні перевірочні роботи (40 %) і фінальний проект (20 %). В академічних вищих школах (університетах) Німеччини прийнята п'ятибальна шкала атестації. У Швеції бали нараховуються не за предмети, а за успішне проходження тижневої програми (з яких предметів вона складається — неважливо, один тиждень — один бал). Таким чином, за навчальний рік треба набрати 40 балів, за два — 80, для отримання ступеня бакалавра — 120, а ступеня магістра — 160 [4].

Провівши велике дослідження світових систем оцінки знань студентів, компанії Cisco, Intel і Microsoft зробили висновок про те, що більшість систем освіти не встигає за швидко змінюється економікою і не дає студентам необхідних навичок. (Такими навичками прийнято вважати здатність до критичного, творчого мислення, здатність до спільної роботи і здатність адаптуватися до постійно змінюється технології, яка використовується в побуті і на виробництві.) Виступаючи на лондонському форумі на початку 2009 року, представники цих компаній закликали керівників освіти, державні установи та інші корпорації приєднатися до даної ініціативи.

Приєднавшись до Болонського процесу, Україна взяла на себе зобов'язання проводити роботу з приведення якості національної освіти у відповідність до європейських стандартів [1]. Водночас, участь системи вищої освіти України в болонських перетвореннях має бути спрямована лише на її розвиток і набуття нових якісних ознак, а не на втрату кращих традицій, зниження національних стандартів її якості [5].

Важливим елементом системи освіти є принципи оцінювання знань осіб, що навчаються. Лише об'єктивне оцінювання може дозволити говорити про ефективність освіти.

Надзвичайно важливим кроком для наближення до європейських принципів освіти є зміна у стосунках викладач-студент. Їх стосунки повинні бути діалогом, для цього слід поступово змінювати мислення як викладача, так і студента. Викладач повинен бути максимально об'єктивним і безособистісним у ставленні до студента. Натомість студент має сприймати викладача як джерело знань.

Збільшуючи кількість форм і методів активізації навчання на семінарських заняттях, на жаль, практично зменшується можливість реально оцінити якісну складову знань студента. Мова іде про перетворення процесу навчання не на отримання фахових знань у студента та формування економічного мислення, а на процес пошуку активних методів набору балів.

Ще однією проблемою застосування інноваційних підходів є критерії оцінювання використовуваних методик, які мають бути чітко визначені і доведені до відома студентів по кожному напрямку дослідження тем дисциплін.

Дуже часто практичні та семінарські заняття випереджують лекційний курс, що негативно впливає на якість знань та об'єктивність їх оцінювання. Це спровоковано, на нашу думку, не завжди ефективним розподілом навчальних годин.

Крім того, відсутність можливості студента автоматично отримати оцінку знань з конкретних дисциплін без складання іспитів зменшує зацікавленість студента до навчання.

Не останнє місце в розвитку якісного рівня засвоєння знань студентами є застосування ІТ-технологій та мережі Інтернет, дистанційних форм навчання. Аналіз наукової літератури та джерел Інтернет показав, що на сьогодні вже існує значна кількість досліджень щодо використання інформаційних технологій під час навчального процесу у вищій школі. А використання електронних підручників полегшує виконання завдань, які отримують студенти для самостійного опрацювання. Дійсно, за допомогою інформаційних технологій практично реалізуються методологічні і теоретичні основи формування готовності до професійної діяльності фахівців різних галузей. В цьому контексті проблеми залишаються в існуванні залежності від комунікаційної інфраструктури та вільного доступу до мережі. Професійна компетентність викладача вищих навчальних закладів щодо інформаційних технологій складає основну проблему, яка гальмує процес впровадження інформаційних комп'ютерних технологій у систему освіти [2, 3].

Література

1. *Карпенко М.* Система забезпечення якості вищої освіти у Болонському процесі та механізми її імплементації в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/Monitor/juni08/16.htm>

2. *Лагутенко О. Б.* Сучасні впровадження програмно-методичного забезпечення у навчальний процес та управління вищим навчальним закладом освіти / О. Б. Лагутенко, С. М. Яшанов // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки : реалії та перспективи. — Випуск 11 : зб. наук. праць ; за ред. П. В. Дмитренка, В. Д. Сиротюка. — К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. — С. 48—53.

3. *Науменко О. М.* Деякі аспекти підготовки майбутніх учителів до використання засобів ІКТ в навчальній діяльності [Електронний ресурс] / О. М. Науменко // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2007. — №3(4). — Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua /ejournals/ITZN/em4/content/07nomaei.htm>.

Опыт российских и зарубежных вузов по созданию систем оценки качества знаний студентов. — Материалы конференции «Система академического рейтинга студентов как инструмент управления качеством учебного процесса и опыт создания информационных инфраструктур управления качеством образования в вузах». — МГИМО. — М. — 20 ноября 2009 г. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mgimo.ru/about/structure/3495/3699/docs/124408/126656/index.phtml>

4. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.bologna-bergen2005.no/Docs/00-ain_doc/050221_ENQA_report.pdf

5. Report to the London conference of ministers on a European Register of Quality Assurance Agencies [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.enqa.eu/pubs.lasso>

Слезенко А. О., старш. викл.
кафедри іноземних мов

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА ЕКОНОМІКИ

Реалії нашої сучасності знайшли відображення у державній національній програмі «Освіта», яка наголошує на необхідності створення сприятливих умов для формування творчої особистості викладача, підготовки майбутніх фахівців до ефективного педагогічного спілкування. Слід звернути увагу на те, що у сучасному навчальному процесі педагогічне спілкування набуває іншої ролі. У наш час інформаційних технологій педагог більше не є одним з головних джерел нової інформації, він є «провідником до світу нових знань». У такій ситуації студент отримує більше самостійності в отриманні нових знань та навичок, він виступає активним співучасником навчального процесу, у якому викладач повинен надати студенту необхідну допомогу у життєвому та професійному пошуку особистого стилю діяльності.

У сучасній науці поняття «спілкування» досліджували багато відомих науковців таких, як А. А. Леонт'єв, М. С. Каган, В. А. Кан-Калік, Б. Д. Паригін, Б. Ф. Ломов, В. Н. Панферов, Е. Д. Шукуров.

Аналізуючи поняття спілкування А. А. Леонт'єв вважає (2), **що спілкування** — це процес установлення та підтримки цілеспрямованого, прямого та опосередкованого тими або іншими засобами контакту між людьми, так чи інакше пов'язаним один з одним у психологічному відношенні. Здійснення цього контакту дозволяє або змінити колективну діяльність за рахунок узгодження (неузгодження) «особистісних» діяльностей за тими чи іншим параметрам, або, навпаки, роз'єднання функцій (соціально